

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl soudcem JUDr. Simonou Pittermannovou ve věci žalobce: **Ing. Otakar Černý**, nar. 11.11.1948, bytem Konzumní 19, 736 01 Havířov - Šumbark, proti žalovaným: **č.1 Ing. Lee Louda**, se sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1, insolvenční správce dlužníka: OKD, a.s., se sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná - Doly IČ: 29382157, zastoupenému JUDr. Dušanem Dvořákem, advokátem se sídlem Hlinky 505/118, 603 00 Brno, **č.2 OKD, a.s.**, se sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná - Doly IČ: 29382157, **o určení pravosti a výše pohledávky** jako incidenčním sporu v insolvenční věci dlužníka OKD, a.s. vedené Krajským soudem v Ostravě pod sp.zn. KSOS 25 INS 10525/2016

t a k t o :

- I. Návrh, aby soud určil pravost a výši pohledávky přihlášené žalobcem do insolvenčního řízení dlužníka OKD, a.s., se sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná –

Doly, IČ: 26863154 pod sp.zn. KSOS 25 INS 10525/2016 přihláškou P541 ve výši 2.611.592.351,44 Kč z titulu bezdůvodného obohacení, **se zamítá**.

- II. Žalobce je **povinen** zaplatit žalovanému č.1 na náhradě nákladů řízení částku ve výši 8.228 Kč k rukám advokáta žalovaného č.1, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
- III. Ve vztahu žalobce a žalovaného č.2 žádný z těchto účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou doručenou soudu dne 22.08.2016 se žalobce domáhal, aby byla zjištěna pravost a výše žalobcem uplatněné pohledávky v insolvenčním řízení dlužníka OKD, a.s. (dále jen „dlužník“ nebo „žalovaný č.2“) v celkové výši 2.611.592.351,44 Kč vzniklé z titulu bezdůvodného obohacení. Žaloba byla podána proti insolvenčnímu správci.

Žalobce tvrdil, že do insolvenčního řízení dlužníka přihlásil pohledávku vzniklou z titulu bezdůvodného obohacení dlužníka na základě neoprávněného užívání zlepšovacího návrhu, na kterém má žalobce podíl ve výši 1/3. Žalobce s popřením pohledávky nesouhlasí, neboť s ním dlužník neuzavřel smlouvu o přijetí nabídky zlepšovacího návrhu a o odměně dle ust. § 74 zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích. Dlužník tak zlepšovací návrh užívá bezdůvodně.

Žalovaný č.1 postavil svou obranu na tvrzení, že pohledávku žalobce popřel na přezkumném jednání stejně jako dlužník, a proto měla být žaloba podána také proti dlužníkovi. Pokud žalobce podal žalobu jen proti insolvenčnímu správci, k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží a pohledávka popřená co do výše nebo pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření. Soud by měl žalobu zamítnout vzhledem k uplynutí lhůty pro podání žaloby vůči dlužníku.

Žalobce v podání ze dne 07.02.2017 navrhl, aby soud připustil přistoupení dlužníka do řízení na stranu žalovanou. Soud návrhu žalobce vyhověl usnesením ze dne 28.03.2017 č.j. 32 ICm 2995/2016-31.

Žalovaný č.2 tvrdil, že pohledávky žalobce byly na přezkumném jednání popřeny insolvenčním správcem i dlužníkem. Žaloba tak měla být v zákonné lhůtě podána proti oběma popírajícím. Vzhledem k tomu, že žalobce navrhl přistoupení dlužníka do řízení až po uplynutí lhůty k podání žaloby, měla by být žaloba zamítnuta pro opožděnost nebo pro nedostatek pasivní věcné legitimace. Dále žalovaný 2) namítal neexistenci pohledávky žalobce a nedostatek pasivní legitimace na straně žalovaného 2).

Soud v souladu s ust. § 7 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) (dále jen „insolvenční zákon“) a ust. § 115a zákona č. 99/1963 Sb.,

občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) usnesením vyzval účastníky, aby se vyjádřili, zda souhlasí, aby ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení ústního jednání. Účastníci sdělili soudu, že s rozhodnutím věci bez nařízení ústního jednání souhlasí. Soud tak ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání.

Soud provedl důkaz insolvenčním spisem Krajského soudu v Ostravě vedeným pod sp.zn. KSOS 25 INS 10525/2016:

Krajský soud v Ostravě (dále jen „insolvenční soud“) dne 03.05.2016 zahájil insolvenční řízení ve věci dlužníka (zjištěno z vyhlášky ze dne 03.05.2016 č.j. KSOS 25 INS 10525/2016 – A2).

Dne 09.05.2016 insolvenční soud zjistil úpadek dlužníka a insolvenčním správcem ustanovil žalovaného č.1 (zjištěno z usnesení ze dne 09.05.2016 č.j. KSOS 25 INS 10525/2016-A19).

Žalobce do insolvenčního řízení dlužníka přihlásil nevykonatelnou pohledávku v celkové výši 2.611.592.351,44 Kč vzniklou z titulu bezdůvodného obohacení za neoprávněné užívání zlepšovacího návrhu, skládající se z jistiny ve výši 2.447.757.376 Kč a zákonného úroku z prodlení ve výši 163.834.975,44 Kč (zjištěno z přihlášky pohledávky č. P541 doručené soudu dne 08.07.2016).

Žalovaný č.1 na přezkumném jednání dne 10.08.2016 popřel pohledávku žalobce, co do pravosti z důvodu, že neexistuje a nevznikla. Pro případ, že by byla zjištěna pravost pohledávky, popřel žalovaný č.1 pohledávku rovněž co do výše s tím, že výše pohledávky by měla správně činit 1.000 Kč. Dlužník popřel pohledávku ve stejném rozsahu a ze stejných důvodů jako insolvenční správce (zjištěno z protokolu o přezkumném jednání včetně přezkumného listu přihlášky č. P541 ze dne 10.08.2016).

Dne 12.08.2016 Krajský soud v Ostravě potvrdil usnesení schůze věřitelů ze dne 11.08.2016, kterým byla povolena reorganizace dlužníka (zjištěno z usnesení ze dne 12.08.2016 č.j. KSOS 25 INS 10525/2016-B181).

Dne 04.10.2016 bylo žalobci doručeno vyznění žalovaného č.1 o popření jeho pohledávky jak insolvenčním správcem, tak i dlužníkem. Žalovaný č.1 ve vyznění poučil žalobce, že může uplatnit své právo žalobou na určení pohledávky u insolvenčního soudu s tím, že popření pohledávky dlužníkem má v reorganizaci stejné účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem a věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena dlužníkem, podávají žalobu vždy proti dlužníkovi (zjištěno z vyznění ze dne 03.10.2016 včetně dodejky ze dne 04.10.2016).

Z provedeného dokazování dospěl soud ke skutkovému závěru:

Žalování na přezkumném jednání dne 10.08.2016 popřeli pohledávku žalobce. Žalovaný č.1 vyzněl žalobce o popření jeho pohledávky insolvenčním správcem i dlužníkem. Dne 12.08.2016 potvrdil insolvenční soud usnesení schůze věřitelů, kterým byla

povolena reorganizace dlužníka. Žalovaný č.1 poučil žalobce, že může u insolvenčního soudu podat žalobu na určení pohledávky, a to jak proti insolvenčnímu správci tak proti dlužníkovi. Vyrozumění bylo žalobci doručeno dne 04.10.2016. Dne 22.08.2016 podal žalobce žalobu jen proti insolvenčnímu správci. Soud dne 28.03.2017 připustil, aby do řízení na stranu žalovanou přistoupil dlužník.

Podle ust. § 198 odst. 1 insolvenčního zákona věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena insolvenčním správcem, mohou uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání nebo od právní moci rozhodnutí o schválení zprávy o přezkumu podle § 410 odst. 3 písm. a); tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění podle § 197 odst. 2 nebo § 410 odst. 2. Žalobu podávají vždy proti insolvenčnímu správci. Nedojde-li žaloba ve stanovené lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží; pohledávka popřená co do výše nebo pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření.

Přezkumné jednání se konalo dne 10.08.2016, vyrozumění insolvenčního správce o popření pohledávky bylo žalobci doručeno dne 04.10.2016 a žaloba byla podána u soudu dne 22.08.2016. Předmětná žaloba tak byla podána věžitelem jako osobou oprávněnou a v zákonné lhůtě dle ust. § 198 odst. 1 insolvenčního zákona.

Soud se následně zabýval otázkou pasivní legitimace účastníků v tomto řízení.

Podle ust. § 16 odst. 1 insolvenčního zákona jsou účastníky řízení v incidenčních sporech žalobce a žalovaný, není-li dále stanoveno jinak.

Podle ust. § 192 odst. 1 insolvenčního zákona pravost, výši a pořadí všech přihlášených pohledávek mohou popírat insolvenční správce, dlužník a přihlášení věřitelé.

Podle ust. § 197 odst. 2 insolvenčního zákona věřitele, jehož nevykonatelná přihlášená pohledávka byla popřena při přezkumném jednání, poučí insolvenční správce nebo insolvenční soud při přezkumném jednání o dalším postupu; věřitele, který se přezkumného jednání nezúčastnil, o tom insolvenční správce písemně vyrozumí, a to i tehdy, je-li popření uvedeno v upraveném seznamu přihlášených pohledávek.

Podle ust. § 336 insolvenčního zákona není-li dále stanoveno jinak, platí o přezkoumání přihlášených pohledávek v reorganizaci obdobně § 190 až 202 (odst. 1). Popření pohledávky dlužníkem má v reorganizaci tytéž účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem, ustanovení § 51 odst. 2 tím však není dotčeno; pro toto popření platí obdobně ustanovení o zjištění pohledávky týkající se insolvenčního správce. Jestliže dlužník popřel pohledávku při přezkumném jednání, které se konalo dříve, než nastaly účinky povolení reorganizace, nastávají účinky tohoto popření v reorganizaci dnem, kdy nastaly účinky povolení reorganizace; tento den je rozhodný i pro počátek běhu lhůt k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky. Věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena dlužníkem, podávají žalobu vždy vůči dlužníku (odst. 2).

Ustanovení § 410 odst. 1 a 2 a § 336 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona jsou formulována prakticky totožně, z čehož lze dovodit úmysl zákonodárce, aby popření pohledávek dlužníkem v případě sanačních forem řešení úpadku dlužníka (při oddlužení a reorganizaci) vyvolalo shodné účinky. Popře-li za trvání účinků schválení oddlužení/reorganizace nebo při přezkumném jednání, které se konalo před schválením oddlužení/reorganizace, dlužník pohledávku nezajištěného věřitele, musí věřitel popřené pohledávky podat žalobu o určení její pravosti nejen proti insolvenčnímu správci, ale i proti popírajícímu dlužníku. Má-li mít popření pohledávky nezajištěného věřitele dlužníkem za trvání účinků schválení oddlužení/reorganizace nebo při přezkumném jednání, které se konalo před schválením oddlužení/reorganizace, vskutku stejné účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem, nelze ust. § 16 odst. 1 a 2, § 192 odst. 1 a § 198 odst. 1 vykládat izolovaně, bez vazby na ust. § 410 odst. 2 (§ 336 odst. 2) insolvenčního zákona. Nelze přehlédnout, že insolvenční správce i dlužník mohou popřít pohledávku každý z jiných důvodů a žádnému z nich nelze upřít právo hájit své popření v incidenčním sporu zahájeném žalobou věřitele, jehož nevykonatelná pohledávka byla popřena. Byť insolvenční zákon v případě popření pohledávky dlužníkem výslovně pasivní legitimaci dlužníka (vedle insolvenčního správce) v incidenčním sporu neupravuje, lze ji dovodit právě z účelu sledovaného ust. § 410 a § 336 insolvenčního zákona, které popření dlužníka přiznává stejné účinky jako popření insolvenčního správce a které v mezích daného ustanovení přiznává dlužníku právo aktivně ovlivnit, jaké pohledávky a v jaké výši budou v rámci oddlužení uspokojovány. Opačný názor, podle něhož by i v případě popření pohledávky dlužníkem ve smyslu ust. § 410 odst. 2/§ 336 odst. 2 insolvenčního zákona nebyla v řízení o určení popřené pohledávky dána pasivní legitimace dlužníka, by přitom omezoval právo popírajícího dlužníka na holé popření, bez možnosti aktivní obhajoby takového popření v incidenčním sporu a tím v podstatě činil popěrné právo dlužníka bezzubým a zcela závislým na následném chování insolvenčního správce v incidenčním řízení, a v konečném důsledku by tak popřel samotný smysl ust. § 410 odst. 2/§ 336 odst. 2 insolvenčního zákona (srovnej s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 31.07.2012 sp.zn. 29 Cdo 1/2011, rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23.01.2013 sp.zn. 29 Cdo 4515/2011).

Jestliže dlužník popřel nezajištěnou nevykonatelnou pohledávku věřitele poté, co nastaly účinky povolení reorganizace, bylo na věřiteli popřené pohledávky, aby podal žalobu o určení pravosti, výše nebo pořadí popřené pohledávky nejen proti insolvenčnímu správci, (který je dle § 16 odst. 2 insolvenčního zákona účastníkem incidenčního sporu vždy, i když pohledávku při přezkumném jednání sám nepopřel), ale i proti popírajícímu dlužníku. (srovnej s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR sp.zn 29 Cdo 4515/2011 ze dne 23.01.2013).

V poměrech projednávané věci je při posouzení pasivní legitimace podstatné, že úpadek dlužníka byl řešen reorganizací a nevykonatelnou pohledávku žalobce na přezkumném jednání popřel co do pravosti jak insolvenční správce, tak i dlužník. V tomto případě je nezbytné, aby žaloba na určení pravosti a výše nevykonatelné pohledávky byla podána nejen proti insolvenčnímu správci, ale i proti dlužníkovi. Za situace, kdy dojde k povolení reorganizace, má popření pohledávky ze strany dlužníka stejné účinky jako popření insolvenčního správce. Insolvenční správce a dlužník mají při popření pohledávky v režimu reorganizace v rozsahu shodného popření v incidenčním řízení specifické postavení dané povahou insolvenčního zákona.

Ve vyrozumění insolvenčního správce doručeném žalobci je obsaženo poučení podle ust. § 198 a § 336 odst. 2 insolvenčního zákona o tom, že popření pohledávky dlužníkem v reorganizaci má tytéž účinky jako popření insolvenčním správcem a věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena dlužníkem, podávají žalobu vždy vůči dlužníku. V této souvislosti soud podotýká, že v reorganizaci je sice dlužník nadán samostatným popěrným právem, na což musí věřitel reagovat podáním žaloby proti dlužníkovi, avšak povinnost insolvenčního správce vyrozumět věřitele o popření jeho pohledávky se vztahuje i k popěrnému úkonu dlužníka dle ust. § 197 odst. 2 insolvenčního zákona. Dlužník sám tedy není povinen vyrozumět věřitele o popření pohledávky.

Vyrozumění insolvenčního správce je obsahově určité, úplné a srozumitelné, obsahuje dostatečné poučení pro žalobce o tom, že jeho přihlášenou pohledávku popřel insolvenční správce a shodně s ním i dlužník a tedy, že incidenční žaloba musí být v případě povolení reorganizace podána proti insolvenčnímu správci i proti popírajícímu dlužníkovi ve lhůtě ve výzvě uvedené.

Žalobce musel žalobu v zákonem stanovené lhůtě podat jak proti insolvenčnímu správci, tak i proti insolvenčnímu dlužníkovi, který rovněž pohledávku popřel. Jelikož lhůta k podání incidenční žaloby na určení pravosti pohledávky proti dlužníku uplynula dne 19.10.2016, nelze již tento nedostatek zhojit. Na tomto závěru nic nezmění ani rozhodnutí soudu o přistoupení dlužníka na stranu žalovanou, jelikož při rozhodování o přistoupení dalšího účastníka do řízení soud neposuzuje otázku věcné legitimace tohoto účastníka. Úvaha o tom, zda návrh na přistoupení dlužníka do řízení byl učiněn včas, je vyhrazena věcnému posouzení žalobou uplatněného nároku (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28.11.2013 sp.zn. 29 Cdo 25/2013).

Soud proto žalobu z důvodu nedostatku pasivní legitimace zamítl, neboť žalovaným v době určené pro podání žaloby měl být vedle insolvenčního správce rovněž i dlužník.

Podle ust. § 163 insolvenčního zákona o nákladech incidenčního sporu a jejich náhradě rozhodne insolvenční soud v rozhodnutí o incidenčním sporu, a to podle ustanovení občanského soudního řádu, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Náhrada nákladů incidenčního sporu je zvláštní pohledávkou, na kterou se nevztahuje § 170 písm. f).

Podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

Žalovaný č.1 byl v řízení úspěšný a má tak právo na náhradu nákladů řízení, představující odměnu za 2 úkony právní služby ve smyslu ust. § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“), a to za převzetí a přípravu zastoupení, vyjádření k žalobě ze dne 11.11.2016, tj. ve výši 6.200 Kč (2 x 3.100 Kč) dle ust. § 9 odst. 4 písm. c) ve spojení s ust. § 7 bod 5 advokátního tarifu. Dále má žalovaný č.1 nárok na 2 režijní paušály á 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. 600 Kč. Zástupce žalovaného č.1 je plátcem DPH a má tak dále nárok na náhradu za DPH ve výši 21 % z částky 6.800 Kč, tj. ve výši

1.428 Kč. Celkem tak náklady řízení žalovaného č.1 činí 8.228 Kč a žalobce je povinen zaplatit tuto částku žalovanému č.1 k rukám jeho advokáta dle ust. § 149 odst. 1 o.s.ř. ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku dle ust. § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř..

Žalovaný č.2 byl v řízení také úspěšný a měl by právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný č.2 však nebyl v řízení zastoupen advokátem a z obsahu spisu vyplývá, že mu žádné náklady řízení nevznikly. Soud proto ve vztahu žalobce a žalovaného č.2 rozhodl, že nikdo nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15-ti dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (§ 251 o.s.ř.).

V Ostravě dne 15.08.2017

Za správnost vyhotovení:
Andrea Mrenicová

JUDr. Simona Pittermannová, v.r.
soudce